

Društvo | 05.08.2024.

PODSJEĆANJE

Kako je poginuo heroj Izet Nanić

“Kad sam pogledao prema Komandantu, on je pucao iz stojećeg stava, blago raširenih nogu i raskopčanog gornjeg dijela uniforme, a svuda oko njega zabadali su se meci. U tim trenucima jedini je on ostao u stojećem položaju. Svi ostali bili su zalegli, i Alija, i Makić, i ja, i drugi. Mislim da su ih naši izviđači tukli nitroglicerinkama. Ogradila se strašna pucnjava. Mnogi nisu ni znali u šta pucaju ispred sebe, ali su pucali. Kad sam otkočio pušku, vidio sam Komandanta na desnoj strani puta kako u čučućem položaju mijenja okvir. Tad sam ga posljednji put vidio”

Autor: AMIR SIJAMHODŽIĆ

PODIJELI

Ljudi su od pamtivijeka bili skloni pribjegavati teorijama zavjere, nasjedati na poluistinite i neprovjerene informacije, nekritički se odnositi prema pričama osoba nepozvanih da govore na neku temu ili o njoj iznose svoj stav. Sve navedeno posebno dolazi do izražaja kad je riječ o smrti poznatih ličnosti. U tom kontekstu i pogibija generala Izeta Nanića već dvije i po decenije predmet je različitih rasprava određenog dijela javnosti čiji se kontroverzni stavovi u suočavanju sa stvarnim činjenicama i argumentima tope poput pjene. Takvi pokušaji i zlurade romantičarske projekcije nekih “usijanih glava”, da se od jasne i očigledne situacije napravi navodna “unutarbošnjačka zavjera”, u najkraćem bi se mogli opisati ironičnom uzrečicom: “Ako činjenice ne odgovaraju zacrtanom cilju, tim gore po činjenice.”

Prije punih dvadeset i devet godina, 5. augusta 1995. godine, prestalo je kucati srce generala Izeta Nanića. U njegovoj neposrednoj blizini poginuli su tada braća Ismet i Suljo Isaković, potom Meho Bašić, te još nekoliko boraca u ostalim borbama. O načinu i okolnostima pogibije komandanta Nanića do sad je bilo mnogo govora, bilo da je riječ o službenoj i jedinoj ispravnoj ili onoj neslužbenoj i “zavjerom” opterećenoj verziji. Kako je u sveopćoj “kakofoniji” društvenih mreža neslužbena verzija uzela velikog maha, krajnje je vrijeme da joj se stane ukraj i zvanično iznesu stavovi ključnih aktera i neposrednih svjedoka.

“I DANAS MI JE ŽAO ŠTO GA PROBUDIH”

Po mišljenju prvih saradnika i najbližih aktera Komandantove pogibije, nema govora o bilo kakvoj zavjeri niti je u cijelom događaju bilo šta obavijeno velom tajne. U prilog tome govore svjedočenja nekolicine starješina i boraca 505. brigade koji su se zadesili u neposrednoj blizini. U trenutku Nanićeve pogibije prvi čovjek do njega bio je načelnik veze u brigadi Alija Osmanović. O pripremi akcije u kojoj je komandant poginuo Osmanović kazuje: “Noć uoči njegove pogibije, 4. augusta, prvi put kako je nastala 505. brigada, ja sam prije njega otišao na liniju. Kaže on meni: ‘Hajde ti gore i ponesi sve šta treba, a ja ću doći kasnije.’ Čekao sam ga do 23 sata i onda otišao leći u jednu zemunicu, a u drugoj je bio komandant Jusić. Nekad u ranu zoru po mene je došao jedan vojnik. Kaže: ‘Zove te Komandant.’ Ustao sam i otišao pred zemunicu u kojoj je bio Jusić. Ondje se nalazio džip komandanta Nanića, u kojem je on spavao na prednjem sjedištu. Jusić mi je rekao da ga probudim jer je već svitalo i bilo je vrijeme da se krene. Otvorio sam vrata džipa, lagahno za ruku povukao Komandanta i kazao mu: ‘Hajde, vrijeme je, sviće.’

I danas mi je nekako žao što sam ga baš ja to jutro probudio. Komandant je ustao, donijeli su neku flašu vode, polili mu i on se umio. Krenuli smo Komandant, Meho i Hamdija Mustafić na plato iznad zemunice gdje je vojska već bila spremna za zadatak. Komandant im je još jednom dao upute i dobro se sjećam kad je rekao: 'Ako se ne sastanemo s vojskom Republike Hrvatske u Dvoru, idemo do Kostajnice.' To je sve bilo nedaleko od mjesta

na kojem se danas nalazi spomenik na Ćorkovači. Nakon toga, naše su jedinice ranim jutrom krenule u proboj. Prvo 'Hamze' pa onda i ostali. Proboj je uspio i jedinice su napredovale u dubinu četničke teritorije. Ubrzo nakon proboja uslijedilo je silovito granatiranje naših položaja. Pored Komandanta i mene, tu su još bili Suljo Mirvić, Hamdija Mustafić, Senad Šahinović Šojka i Meho Bašić, a kasnije i još nekoliko starješina i boraca. Kad je vojska otišla oko pet kilometara u dubinu, Komandant je za njima poslao Hamdu Mustafića i Mehu Bašića, a Edu Eminića, s četom koju je doveo za pripravnost, veoma brzo uputio kao ispomoć jedinicama u napredovanju. Dok su prolazili pored nas, Komandant je govorio: 'Momci, čuvajte se, razmak, razmak veći, čuvajte se granata.'"

Po Osmanovićevom svjedočenju, nakon proboja, uslijedilo je snažno neprijateljsko granatiranje, a granate različitog kalibra bukvalno su zasipale cijeli taj rejon. U prolasku jedinica 505. brigade bilo je dosta ranjenih boraca.

"Pored nas pronosili su ranjene borce. Tu smo se mi zadržali oko dva sata. Onda je Komandant rekao: 'Crni, ti i ja idemo tamo, moram vidjeti šta se tamo dešava.' Rekao sam mu da nemamo uređaja i da nećemo moći komunicirati s jedinicama. Nastavio je da komanduje s te pozicije. Zvao je Agu, Asima i ostale starješine i sugerirao im da čuvaju ljude. Oni su se javljali da su izvršili zadatke. Bila je to uglavnom uobičajena komunikacija s učesnicima na izvršenju zadataka u vrijeme borbi. Nakon nekog vremena opet je potencirao da idemo tamo. Ponovo sam mu rekao da nemamo uređaja. Pitao me za rezervu jer je znao da uvijek imam rezervni uređaj kod sebe. Rekao sam da nemam rezerve, a imao sam. Onda je tražio da mu spojim generala Dudakovića i predložio mu je da se jedinice 511. slavne brdske brigade uvedu na ovom pravcu, jer na pravcu na kojem su trebale izvršiti proboj nisu to uspjele uraditi. Razgovarali su paket-radijom (pismenim načinom koji je u to vrijeme bio najsavremeniji način zaštićene radioveze). Dudaković je odobrio Nanićev plan. Nakon toga, Nanić je bio izričit: 'Crni, ti i ja idemo tamo. Usput ćemo sresti nekoga i uzeti uređaj. I ti, Suljo, ideš s nama i povedi tu četvu.' Prije nego što smo krenuli zovnuo je komandanta Jusića, dao mu upute i obavijestio ga da dolazi 511. Jusić je ostao tu."

Posljednji Nanićev razgovor na komandnom mjestu, onaj s generalnom Dudakovićem, desio se u 8 sati i 40 minuta. Ubrzo nakon toga s vojskom i saradnicima krenuo je pravcem kojim je izvršen proboj linije.

“Krenuli smo uskom stazom, kroz sječu, i usput preskakali oborena stabla. Kad je prestala sječa, izišli smo na put. Komandant i ja smo išli uporedo putem, on s desne, a ja s lijeve strane. Iza nas, u istoj grupi, na nekih pola metra rastojanja, išao je Suljo Mirvić, a iza njega četa vojske. Prolazeći tim putem, Komandant mi je rekao da se nedaleko od nas nalazi spomenik Petra Karadorđevića i objašnjavao da je tu izvršeno postrojavanje prvih četničkih jedinica Dvorske brigade. Sugerirao mi je da pazim lijevi, a on će desni dio šume do puta. Usput smo prolazili pored mnogo izvađenih tenkovskih i pješadijskih mina. Dok smo se kretali, vladala je mukla tišina, sva je pucnjava bila utihnula.

TRENUTAK POGIBIJE

Odjednom smo naišli na tek osvojeni bunker oko kojeg su bile razbacane četničke stvari. Nastavili smo dalje i izuzetno brzo prešli približno 2,5 km puta. U međuvremenu smo sreli komandira čete Sedu Šekića i još dva-tri vojnika koji su izbjavljali ranjenika. Komandant je Sedi rekao da se vrati s

nama. Kad smo došli otprilike na pola puta, čuli su se neki razgovori u blizini, a potom i pojedinačni pucnji iz pušaka. Zastali smo i zašutjeli. Suljo je bio odmah do nas. Komandanta sam povukao iza sebe u šumu, s lijeve strane puta. Potom sam se okrenuo u pravcu iz kojeg su se čuli pucnji i dovikivanja naše prethodnice. Jednim korakom izišao sam na put. Kad sam se okrenuo u pravcu Komandanta, nije bio na ranijem mjestu, već na putu s moje desne strane. Otvorena je vatra. Komandant je pucao i iz stojećeg stava rafalima zasipao četnike. Zalijegajući, vidio sam ga kako mijenja okvir. Ponovo je otvorio vatru. Povala se žestoka borba i vatra je bila sve žešća i žešća. Četnici su bili na dvadesetak metara ispred nas. Kad sam pogledao u pravcu Komandanta, vidio sam da je pogođen i da pada na leđa. S desne strane puta najbliži Komandantu bio je Zahid Makić. Rukom sam mu pokazao na Komandanta. Kad mu je prišao, uhvatio ga je za opasač i povukao dolje za jedno drvo. Prošlo je oko pola minute dok sam im uspio pritrčati. Pored Makića, tu je već bio još jedan borac. Obojica su izvadili zavoje, ali ga nijedan nije uspio previti. Uzeo sam zavoj i stavio na vrat, odakle je išla krv. Komandant me pogledao. Polahko sam ga privukao sebi na koljena. Uzeo me je za ruku i stegnuo koliko je imao snage, da sam pomislio će mi prsti pući. Samo je kazao: 'Crni...' Odgovorio sam: 'Reci, Igmane, Crni je', ali te moje riječi nije više mogao čuti. Tog je trenutka izdahnuo. Nakon što smo ga izvukli na plato, još dugo smo bili u šoku i nevjerici. Jusić i ja smo u poslijepodnevnim satima išli ponovo na mjesto gdje je poginuo. Bilo je tu tragova krvi i na mjestu gdje su bili ti neprijateljski vojnici.”

Svjedočenje Alije Osmanovića potvrđuje i vojnik Zahid Makić: “Komandant je bio pogođen u glavu i vrat i mnogo je krvario. Vidjelo se da umire. Tada nam je pritrčao Osmanović i naslonio Komandantovu glavu na svoje krilo. Komandant je umirući gledao u Osmanovića i uspio samo da ga zovne: ‘Crni...’, nakon čega je izdahnuo.”

Uz Zahida Makića, Fikret Odobašić Rambo bio je prvi borac koji je pritrčao ranjenom komandantu Naniću. O učešću u navedenoj borbi Rambo se prisjeća: “Mi smo išli odozgo putem, nekih 10-20 metara ispred komandanta Nanića. Iza nas su išle dvije čete. Ja sam bio komandir izviđača Drugog bataljona. Pored mene, tu su još bili Ismet Isaković Iso,

Elvir Šahinović Maći, Midhad Aldžić Mile, Zuhdo Ćatić, potom Mušan i još neki. Prilikom susreta izviđača i te četničke grupe uslijedilo je dovikivanje s obje strane. Kad je Suljo Isaković upitao: 'Koji ste vi?', s četničke se strane čulo: 'Kapetan Devetak!', a kad je vojnik s druge strane upitao: 'A koji ste vi?', Suljo je odgovorio: 'Drugi viteški!' Tad je krenula pucnjava.

Ne znam ko je iza mojih leđa prvi otvorio vatru. Svi kažu da je komandant Nanić. Kad je zapucalo, bacio sam se lijevo ispod puta i ispucao jedan rafal prema tom četniku. Ja sam lično vidio jednog četnika koji je bio u ‘hrastovoj’ uniformi i koji je imao brkove. I danas mi je njegova slika pred očima. Nije on daleko bio, na onom pregibu, možda nekih 60 metara od mene. Tu je gorjelo od pucnjave desetak minuta.

Jedan naš borac imao je nitroglicerinku iz koje je pucao. Usred okršaja je Mile viknuo da je ranjen Suljo Isaković. Kad je to rekao, Iso je dotrčao i uzeo Sulju. Držao ga je u krilu i bio okrenut prema našima. Suljo je bio ranjen u stomak i kroz kuk, bio je prvi ranjenik u toj borbi. Ubrzo je Mile javio da je i Iso ranjen. Bio je pogođen u prsa, između rebara. Onda je neko rekao da je ranjen i komandant Nanić.

Njega je prvo pogodilo u lice i, kako se okretao, pogođen je i u vratnu žilu. Ja sam mu prvi dotrčao. Kad sam mu prišao, vrat mu je bio sav od krvi. Samo je tiho rekao: ‘Ranjen sam u glavu i vrat.’ Zavukao sam ruku u džep da izvadim zavoj i previjem mu ranu. Tu su još bili Alija Osmanović i Zahid Makić. Komandant Nanić bio je živ još nepune dvije minute. Ja sam bio prvi koji je za njim zaplakao. I odnijeli su ga s tim mojim zavojem. Kasnije su u dubini terena naši vojnici naišli na jednog teško ranjenog četnika koji je pitao: ‘Je li poginuo Nanić?’”

SVI SU ZALEGLI, KOMANDANT JE STOJEĆI PUCAO

Među najbližim svjedocima Komandantove pogibije bio je i Kemal Dizdarević, mladi vojnik i vezist u bataljonu Sulje Mirvića. Kako kaže, sve to se desilo izjutra, nešto oko devet sati. “Ja sam se kretao tri-četiri metra iza komandanta Nanića, Alije Osmanovića, Zahida Makića i Sulje Isakovića. Dvije čete išle su iza nas, dok je ispred nas išlo sedam-osam izviđača. Usput smo sreli Idriza Mušeljića i još jednog vojnika, koji su izvlačili Nijaza Dizdarevića Masnog, borca ranjenog u probijanju linije. Na tom mjestu ima jedan ravnik i s glavnog puta blago se račvaju još dva putića, jedan lijevo, a drugi desno. U jednom momentu ugledao sam kako se izviđači baciše na lijevu i desnu stranu. Mi smo zastali. Sjećam se da sam čuo kad je Suljo Isaković odgovorio: ‘Drugi viteški.’ Uslijedila je stanka sekundu ili dvije,

nakon čega je krenula silovita paljba.

Kad smo izvirili iza te krivine, u fazi tog kratkog razgovora, vidio sam da leži mrtav vojnik. Kasnije će se ispostaviti da je to bio Meho Bašić. A tamo iza stabala vidjelo se nekoliko vojnika kako stalno izviruju. Tu ih je, po mojoj procjeni, bilo pet ili šest, na rastojanju od nekih pedeset metara od nas. Naši izviđači bili su im dosta bliže, na nekih dvadeset-trideset metara. Mislim da je Suljo Isaković čak rekao: ‘Momci, daj nemojte se zezati’, vjerovatno misleći da se radi o našoj zaostaloj grupi. I ja sam naprvu pomislio da je riječ o našim borcima koji su zaostali na tom terenu. Uopće nisam kontao da bi to mogli biti četnici. Tek kad je zapucalo, bacio sam se na lijevu stranu iza neke bukve. Uređaj koji sam imao kod sebe stavio sam u džep. Kad sam pogledao prema Komandantu, on je pucao iz stojećeg stava, blago raširenih nogu i raskopčanog gornjeg dijela uniforme, a svuda oko njega zabadali su se meci. Prštala je zemlja svuda oko njega. U tim trenucima jedini je on ostao u stojećem položaju. Svi ostali bili su zalegli, i Alija, i Makić, i ja, i drugi. Mislim da su ih naši izviđači tukli nitroglicerinkama. Ogradila se strašna pucnjava. Mnogi nisu ni znali u šta pucaju ispred sebe, ali su pucali. U mene je u startu puška bila zakočena i nisam pucao jer od drveća nisam vidio metu. Kad sam otkočio pušku, vidio sam Komandanta na desnoj strani puta kako u čučućem položaju mijenja okvir. Tad sam ga posljednji put vidio. Upravo u tim momentima Ismet Isaković, koji je imao maskirni šljem na glavi, u jako pognutom položaju pretrčavao je put s desne na lijevu stranu”, navodi Kemal Dizdarević i nastavlja:

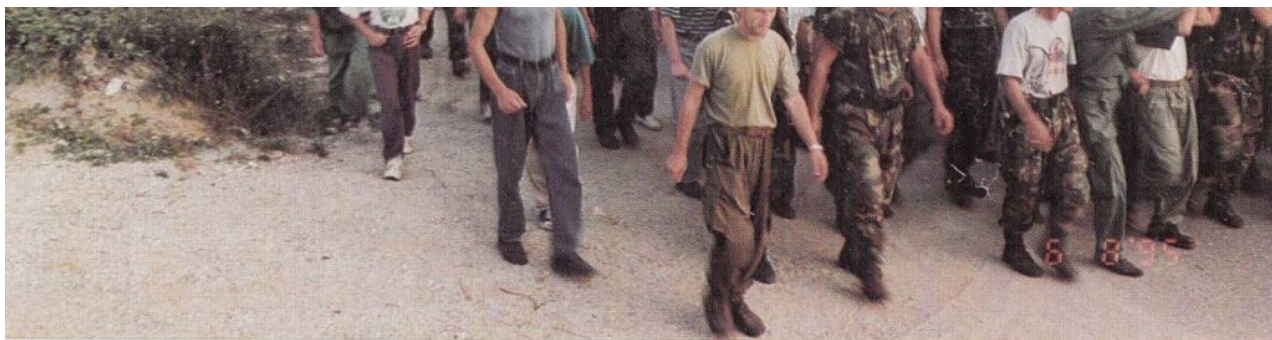
“Prije razmjene vatre, dok smo se kretali šumom, Suljo Mirvić išao je uporedo sa mnom. Međutim, u trenutku pucnjave zadesio se iza mene. Nakon što je zavikao: ‘Držite ih’, mi smo krenuli naprijed u čišćenje terena. Sjećam se da su tu od izviđača bili Suvad Duranović Jamaha, potom Rambo Bajrektarević i još neki. Kad se ogradila pucnjava, vojska je izišla na čelo. Nismo mi odmah ni znali da je komandant Nanić poginuo, nego smo trideset-četrdeset metara po širini i oko sto metara po dubini nastavili čistiti teren. Zuhdo Mulalić bio je prvi od puta, ja drugi, pa onda i ostalih pet-šest boraca. U tom čišćenju prošli smo mjesto odakle su četnici pucali na nas. Išli smo polahko, od bukve do bukve. Put ide po sedlu, a mi smo išli

lijevo i uvijek smo kontali da s druge strane neko ima. U jednom momentu Zuhdo mi je pokazao kako tamo vidi jednog četnika. I pucao je on na njega. Onda smo shvatili da to desno krilo u to vrijeme nije ni bilo očišćeno. Tako da je ta četnička grupa mogla pobjeći tim desnim krilom. Nismo mi dalje išli, već smo se vratili, a na povratku smo saznali da su poginuli Komandant i još neke starješine.”

“ZORANE, NE DAJ IM TAMO, ETO IH”

U grupi s Mehom Bašićem, Sejfom Ćordićem i još dvojicom vojnika bio je i Hamdo Ičanović. Oni su se vraćali nazad iz dubine terena. “Ranjen sam u okršaju u kojem je Meho poginuo. Sve se to desilo pet-deset minuta prije pogibije komandanta Nanića. Kad smo se susreli s tim neprijateljskim vojnikom, Meho je mislio da je riječ o našem čovjeku. Došli smo bili desetak metara do jednog drveta iza kojeg je bio taj vojnik. Na njegovo pitanje ko smo, Meho je odgovorio: ‘A ko ste vi?’ Kad je ovaj rekao da su ‘Faraoni’, Meho je samo odmahnuo rukom i rekao da ne zeza, vjerovatno povezujući sve s jedinicom ‘Faraoni’ iz 511. brigade. Međutim, kad je taj vojnik vidio da Meho ne staje i da ide prema njemu, otvorio je silovitu vatru. Pogodio je Mehu u glavu, kojem je iz potiljka šiknula krv. Ja sam se bacio ustranu i tu sam ranjen u prsa i ruku, a ova trojica naših pobjegli su nazad, niz stranu, odakle smo i došli. Iz te četničke grupe dvojicu sam lično vidio. Ovaj prvi je pucao na Mehu i mene, a drugi je bio malo dalje, u dijelu šume prema kojem se kretala Komandantova grupa. I kad sam ranjen, čuo sam da taj vojnik doziva drugog: ‘Zorane, ne daj im tamo, eto ih.’ Po mom mišljenju, radilo se o zaostaloj četničkoj grupi na koju smo slučajno naletjeli.”

Nakon što je ranjen, Hamdija je dozivao četnika da ga previje. “Dok onako krvarim i počinjem pomalo i buncati, kažem mu: ‘Zemljače, haj previj me.’” On se trznu jer je mislio da sam mrtav. Kaže: ‘Iz koje si jedinice?’ Kažem: ‘Iz bužimske.’ Onda je ponovo zategao pušku na kojoj je bio tromblonski nastavak. Tad je pošao prema meni, vjerovatno s namjerom da me preubije. Ja mu ponovo kažem: ‘Nemoj me ubiti, dosta si me udesio.’ I nije me ubio. Prišao je blizu mene i držao me na nišanu. Pitao me imam li pušku. Rekao sam da nemam, da mi je negdje ispala. Onda je došao i uzeo tu pušku koja je bila nedaleko od mene. Kad se vratio nazad, rekao je: ‘Evo meni tandžere.’ A dužio sam pušku korejku. U tom je momentu zapucalo odozgo, iz smjera odakle je išao Komandant s pratnjom. Neko od njih je upitao: ‘Ko ste vi?’, a jedan iz ove četničke grupe je odgovorio: ‘Kapetan Devetak.’ Sve ja to dobro čujem, ali ne vidim jer ležim, a i pomalo počinjem buncati. Meho leži mrtav na putu, a ja nekoliko metara ispod njega u kupinama. Onda je nastupila razmjena vatre između te i Komandantove grupe. Kasnije me umalo naši nisu ubili kad su prišli. Kažem tom našem borcu: ‘Zemljače, zar ne vidiš da je bužimka uniforma na meni?!’ Tad je naišao jedan mladi vojnik i prepoznao me.”

NIKO NIJE MOGAO ZNATI GDJE ĆE BITI NANIĆ

Pomoćnik komandanta Zijad Nanić, nekoliko dana poslije Komandantove smrti, uspio je pribaviti određeni broj izjava od preživjelih učesnika tog događaja, što je i zabilježeno na jednom VHS snimku. Na osnovu onoga što je čuo od navedenih učesnika, Zijad kazuje: “U toj četničkoj grupi bilo je pet do deset vojnika koji su vjerovatno zaostali na tom dijelu terena. Oni su lahko riješili grupu u kojoj je bio rahmetli Meho. Mehu su ubili, Hamdu Ičanovića ranili, a preostala trojica su uspjela pobjeći nazad. Kad je Komandantova grupa naišla, oni su praktički vidjeli samo Komandanta, zatim Aliju Osmanovića i Zahida Makića. Zato su i ušli s njima u obračun.

Da su vidjeli deset izviđača koji su išli nekih pet-šest metara od puta, kroz šumu, ili pripadnike čete mladih vojnika koji su išli u pozadini, za pretpostaviti je da oni ne bi ni otvorili vatru na Komandanta. Nego su oni vjerovatno mislili da je on sam s ovom dvojicom, i tako je došlo do razmjene vatre.”

Nakon što je Komandant izvučen, Zijad je jedini bio u prilici pregledati ranu na njegovu mrtvom tijelu. “U njega je metak ušao u desni obraz i izišao na lijevi bubreg. Po svemu sudeći, dok je mijenjao okvir, metak ga je prostrijelio. Pretpostavljam da mu je prošao i kroz srce. Niko osim mene ne zna gdje je metak izišao, da je imao ranu na bubregu i da je metak izbio na leđa. Ja sam ga jedini pregledao kad su ga dovezli.”

Po Zijadovim riječima, verzija da je komandant Nanić navodno ubijen od “naših” nije nikako smisljena. “Za one koji prave zavjeru da je Komandant ubijen, navodno, po nalogu nekog iz korpusa, politike i slično ja imam nekoliko kontrapitanja. Kao prvo, da li bi iko iz naše brigade bio spreman ubiti Komandanta? Kome god to pitanje postavim, svako kaže da ne bi, jer nije postojao borac koji je bio spreman dići ruku na Komandanta. Mislim da nije postojala omiljenija osoba i starješina ne samo u 505. brigadi već i u Bihaćkom okrugu od Izeta Nanića. Dalje, na tom pravcu nije bilo nikog drugog osim nas iz 505. i četnika. Jedinice iz drugih brigada bile su tri-četiri kilometra od nas, tako da ni one tu nisu mogle nikako zabasati. A onda se vraćam na osnovni uvjet. Niko s naše strane nije mogao znati da će komandant ići tim pravcem i da će uopće biti na tom lokalitetu. Da bi nekoga presreo, napravio mu sačekušu, moraš znati da će on naići tim pravcem. Jer ja mogu nekog čekati uvrh moga sela ili ulice tri godine, ali taj meni neće nikad naići jer ga čekam na pogrešnom mjestu kojim on nema namjeru prolaziti. Dakle, niko osim komandanta Nanića nije znao da će on ići u pravcu kote Hljeb. Od dvojice vojnih policajaca koji su stalno trebali biti uz njega jednog je ostavio u komandi u Bužimu, a drugog kao kurira poslao s Ćorkovače u pravcu proboja sa zadatkom da prenese poruku komandiru prage. To sve govori da do zadnjeg trena uopće nije imao namjeru ići pravcem kojim je krenuo i gdje će nažalost i poginuti. Tako da je to argumentacija koja pobija sve teorije zavjere. Jer priča ‘rekla-kazala’ tu ne pije vode. To što neki pokušavaju izmisliti potencijalnog krivca ili

navodnog naručioca ubistva kod bilo kod pribranog insana ne dolazi u obzir. Izet Nanić nije nikome rekao da će ići tim pravcem niti je do samog polaska ikako planirao ići prema tom mjestu. Samo je u posljednjih nekoliko minuta pred odlazak donio odluku da krene i saopćio je prisutnim.”

Kao jedan od najbližih Komandantovih saradnika, Zijad je vrlo često imao priliku da s Komandantom diskutira na relaciji Izo – Zijo jer su bili bliski rođaci, znali su se dobro od prije rata i često su preskakali ono službeno. “Ja sam uvijek potencirao Komandantu da malo više pažnje posveti svojoj ličnoj sigurnosti. Govorio sam mu da bi bila velika tragedija, ne daj Bože, da mu se šta desi. I nakon svakog razgovora na tu temu on me poražavao s jednom te istom rečenicom: ‘Zijo, je li iko ostao na ovom svijetu?’”

U nedavno objavljenoj knjizi Breza-94 Sead Jusić navodi svoju verziju posljednjeg susreta s komandantom Nanićem: “Dok sam ja u komandi popio malo čaja, uhvatio me san. Nije sve trajalo više od pola sata, a komandant me pozvao da se hitno vratim na osmatračnicu. Došavši tamo, našao sam ga kako sjedi na panju iznad tranšeje koja vodi od puta do borbenog rova. Ovaj naš najistureniji borbeni rov prema spomenutom ruševnom kraljevom spomeniku je za taj dan uređen da bude komandantska osmatračnica, iz koje će Izet komandovati tokom planirane operacije, sadejstvujući Hrvatskoj vojsci u njihovoj Operaciji ‘Oluja’. Tu u njegovoj blizini bili su i načelnik veze Alija Osmanović, vezista Šojka Šahinović, komandant 4. bataljona (Žutih mrava) Suljo Mirvić i jedna četa vojske s komandirima. Komandant me malo prekornim glasom upitao: ‘Gdje si ti, Jusiću?’ Rekao sam mu da sam nakon granatiranja otišao nazad do komande po pušku. Na to će on: ‘Znaš li ti da smo rekli da ćemo zapisivati sve što se danas bude dešavalo?’ Ne shvativši u potpunosti na šta misli, rekao sam: “Znam, komandante, ali Vi imate zapisničara i mimo mene, a znate dobro da ja dvije noći nisam oka sklopio.” Objasnio sam mu da me san u komandi uhvatio. On se, nekako odsutno, zabrinuto i pomalo nervozno, osmjehnu. ‘Hajde, ne ljuti se’, reče. ‘Evo, ja sam se čuo s komandom korpusa i predložio da 511, koja nije uspjela izvršiti proboj u Ivanjskoj, bude uvedena preko naših položaja pravcem Kruška – Suha Međa – Visoka Glavica – Mijatova Pošta, na pravcu s našim Prvim

bataljonom. Ti ćeš ostati ovdje i dočekati jedinicu 511, otići s njima do Kruške i uvezati ih s Mevlidom Mustafićem, komandantom Prvog bataljona, a ja odoh do Asima na Hljeb.’ Znajući gdje je Hljeb, začudila me ta njegova odluka. Pogotovo što su eksplozije i pucnjava odjekivali na prostorima između nas i pozicije na koju je stigao Asim sa svojim jedinicama, niz kosu Vijenac, u pravcu Hljeba. ‘Ne znam, komandante, ovdje dolje je još šikara, teren je neraščišćen i ne vidim stvarnu svrhu da se još krećete prema dolje’, rekoh mu. ‘Moram ja dolje do Asima i Age, da se ubrza naše napredovanje’, odgovorio je. Ostalo mi je zauvijek žao što su moje posljednje riječi upućene njemu bile povišenog tona: ‘Eto, ja stvarno ne vidim smisao za takvo rizikovanje!’ Ne rekavši mi ništa više, uzeo je pušku koja mu je bila između koljena dok je sjedio na panju i ustao. Prekoračivši tranšeju gdje sam ja stajao, blago je uzviknuo: ‘Alija, Suljo, idemo!’

Komandant je krenuo, a s njim i Alija Osmanović, komandir čete Suljo Isaković i brat mu Ismet, komandir izviđača. Nedaleko iza njih koračali su Suljo Mirvić i četa vojske. Nakon petnaestak minuta, iz pravca kojim su otišli začula se malo slabija paljba, a potom, za još 5-10 minuta, jača pucnjava. Nedugo nakon toga, dolazi poziv od Alije da hitno pošaljem sanitet i što više boraca za nošenje ranjenih. Sanitet nije mogao otići jer su svi putevi bili zakrčeni, ali je otrčalo dvadesetak boraca. Činjenica da se komandant nije lično javio izazvala je sumnju u najgore. Nakon petnaestak minuta, donijeli su ga na nosilima do osmatračnice. Prišao sam. Jasno je bilo da nije bio živ, ali nisam imao snage to prihvatiti. Provjeravao sam dodirom da se uvjerim jer je bilo teško shvatiti da Izet Nanić može biti mrtav. Sanitetskim vozilom uputili smo ga prema sanitetskoj stanici na platou Ćorkovača. Nazvao sam načelnika saniteta Sakiba Sijamhodžića. Još se nadajući da ima šanse za komandanta, rekao sam mu: ‘Ovaj što ti dođe – hitno stanje!’ Nakon pet minuta, javio mi je: ‘Nažalost, ono najgore.’”

Po Jusićevim riječima, jedna od najtežih rečenica u njegovom životu bila je: “Zijo, komandant je poginuo!”, rečenica napisana na displeju laptopa kojim se održavala veza s komandom Brigade i Korpusa. “Te riječi, ispisane pred mojim očima, kao gorka realnost izazivale su svojevrsnu amneziju u mojoj svijesti. Vjerovatno je to bila reakcija na nemogućnost da prihvatim

sudbinu i iskušenje koje nas smrtnike zadese kada to najmanje očekujemo.”

U popodnevnim satima zajedno s Alijom Osmanovićem i Suljom Mirvićem Jusić je išao na mjesto pogibije Komandanta i Mehe Bašića. “Dok su oni objašnjavali kako se sve desilo, ja sam mutnog pogleda najviše gledao u tragove krvi na mjestu gdje je Komandant ispustio svoju šehidsku dušu. Kažu da šehidi sanjaju i predosjete svoju smrt. Zadnja stranica Komandantova dnevnika je najoriginalnije svjedočanstvo ove izreke. Svako ko pažljivo pročita njegovom rukom zapisane misli ovo će lahko shvatiti. Jednako će lahko zaključiti da o sutrašnjem Komandantovom pravcu kretanja nije, osim Boga dragog, mogao znati niko. Kako nakon pogibije, tako i sada mogu se postaviti pitanja: Zašto je išao dolje? Zašto nije četa išla ispred njega kad je još bio neraščišćen teren i slično? I niz drugih pitanja se može postavljati. Međutim, Izet Nanić ni slučajno ne bi uputio četu ispred sebe pa on išao za njom. Tako je bilo cijeli rat.”

Izet Nanić 505 brigada Bužim

Najnovije Najčitanije

06.08.2025

MOZAIK

WhatsApp u borbi protiv prevara blokirao više od 6,8 miliona računa

06.08.2025

SVIJET

Zašto zapadne sile sada priznaju Palestinu?

06.08.2025

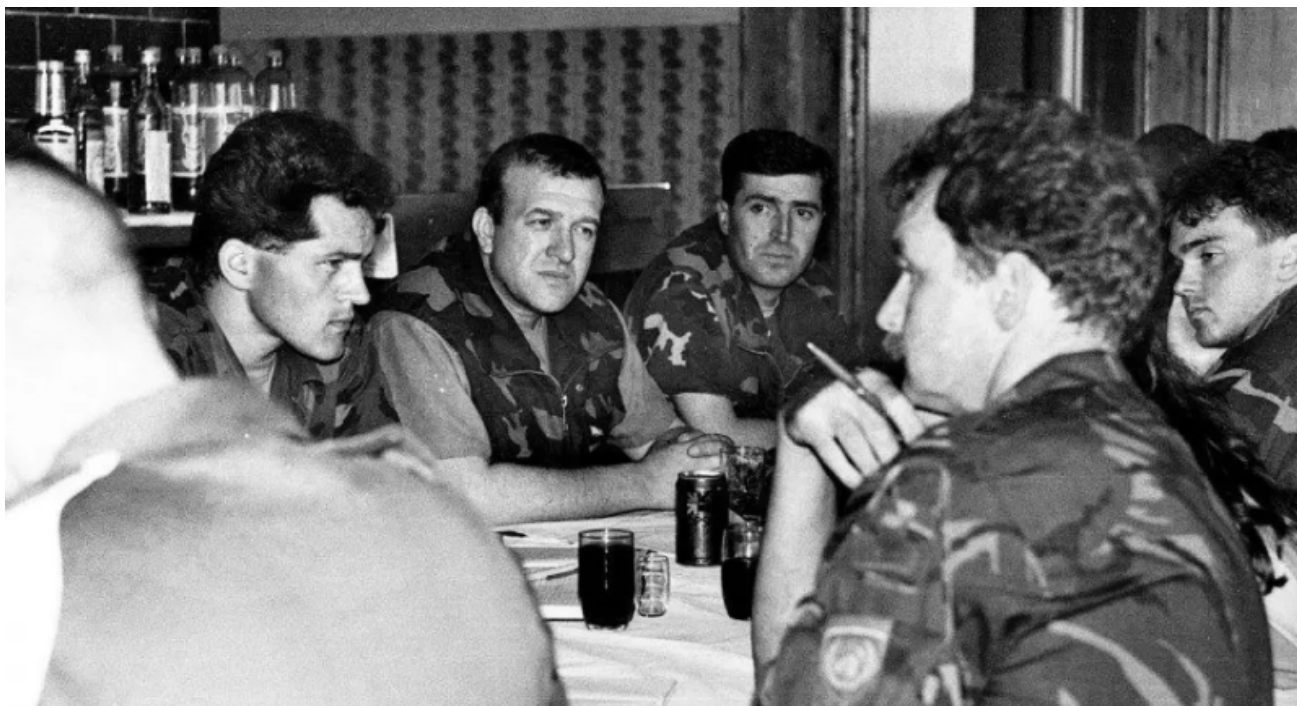
POLITIKA

Miloradu Dodiku oduzet mandat predsjednika Republike Srpske

Prikaži više

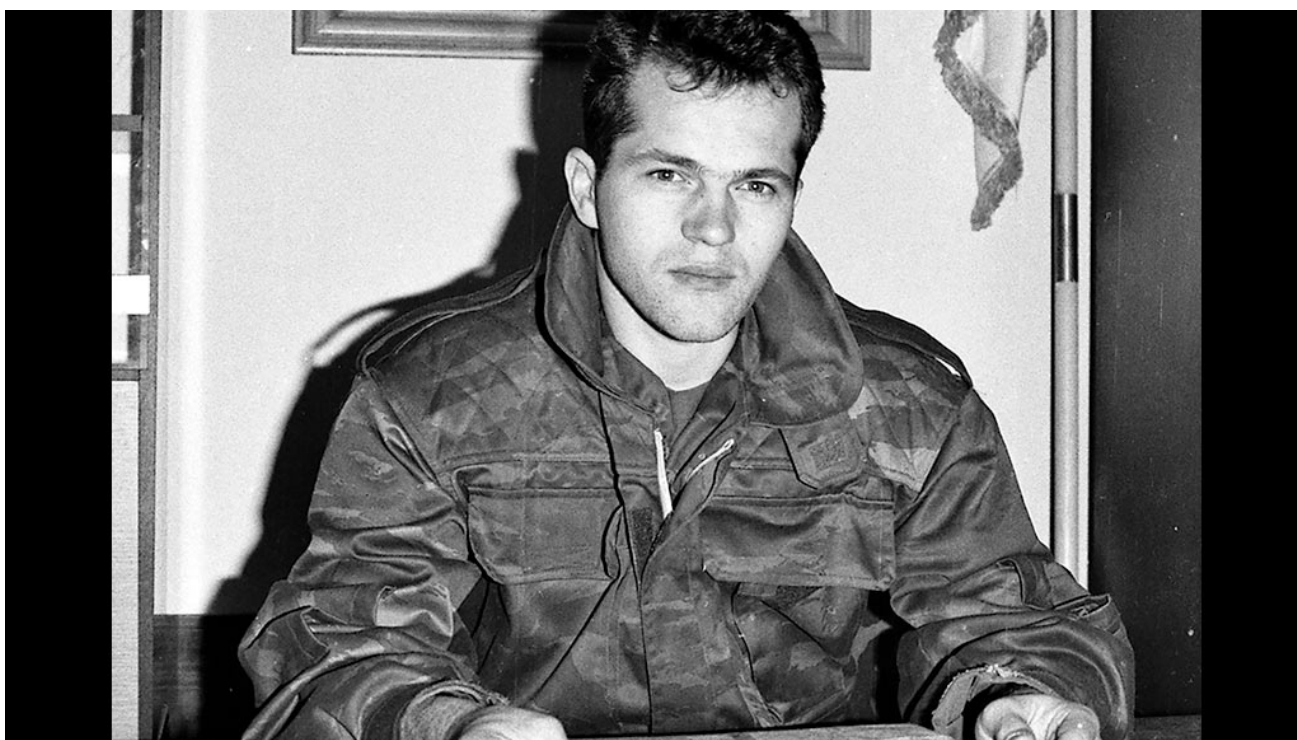
Pratite nas na Facebooku

STAV

30 GODINA OD POGIBIJE

Heroji žive vječno; Posljednja poruka Izeta Nanića: Pobjeda je blizu, ako Bog da, bit će naša BiH

"SLOBODARSKI DANI"

Izet Nanić za Bužimljane nije samo vojni lider, on je moralni kompas - čovjek koji je spojio hrabrost, vjeru i viziju

UKOPAN U HAREMU

Predaja o Halil efendiji, ponosnom imamu Bužimske džamije i danu kada je skinuo ahmediju

POVODOM GODIŠNJICE SLAMANJA NEPRIJATELJSKE OFANZIVE 'BREZA '94'

Dvoglavi srpski orao kod Bužima je polomio krila

Politika
Društvo
Kultura
Ekonomija
Kolumne
Sport

Impressum

Adresa: ul. Zmaja od Bosne 88 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

E-mail: marketing@simurgmedia.ba

E-mail: redakcija@stav.ba

Telefon: +387 33 942 660

Copyright © 2025 Simurg media d.o.o. Sva prava pridržana